

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Західноукраїнського

національного університету

Микола ДИВАК

2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Строценя Андрія Івановича на тему «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Витяг

із протоколу засідання кафедри обліку і оподаткування

Західноукраїнського національного університету

від 8 червня 2026 р., протокол № 11

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Зеновій-Михайло ЗАДОРОЖНИЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, доцент **Юлія БІЛА**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Марія ГУМЕННА-ДЕРІЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Василь ДЕРІЙ**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Ярослав КРУПКА**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Володимир МУРАВСЬКИЙ**, професор кафедри обліку і

оподаткування, доктор економічних наук, професор **Ірина НАЗАРОВА**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Віта СЕМАНЮК**, професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор **Олег ШЕВЧУК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Павло ДЕНЧУК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Світлана ЖУКЕВИЧ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Наталія ЗАРУДНА**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Інна МЕЛЬНИЧУК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Наталія МУЖЕВИЧ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Ірина ОМЕЦІНСЬКА**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Святослав ПИТЕЛЬ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Наталія ПОЧИНОК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Ростислав РОМАНІВ**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Галина РИМАР**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Світлана СИСЮК**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Володимир ФАРІОН**, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент **Світлана ЯЦИШИН**, лаборант кафедри обліку і оподаткування **Вікторія Дубно**, лаборант кафедри обліку і оподаткування **Анна КОВБАСЮК**, аспірант **Андрій СТРОЦЕНЬ**, аспірант **Максим БАНДУРКА**, аспірант **Василь КИРИК**, аспірант **Ігор ЛУШІЧУК**.

Із присутніх 9 докторів економічних наук, 14 кандидатів економічних наук – фахівці за профілем поданої на розгляд дисертації.

Голова засідання – професор кафедри обліку і оподаткування, д.е.н., професор Назарова Ірина Ярославівна.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційної роботи Строценка Андрія Івановича на тему «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» щодо її рекомендації для захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь Строценка Андрія Івановича за результатами виконання дисертаційної роботи на тему «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Строценць А. І. доповів про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну, отримані теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист та їх апробацію.

2. Учасниками засідання кафедри до здобувача були поставлені 18 питань, на які здобувач дав вичерпні відповіді. Зокрема:

Доктор економічних наук, професор Ярослав КРУПКА:

1. Якщо розглядати загальний бюджет на виробництво продукту (тиражу), який саме відсоток витрат припадає на етапи розробки дизайну та додрукарської підготовки (препресу)?

2. Як змінюється відсоткова частка витрат на дизайн і препрес у загальному бюджеті залежно від складності та обсягу тиражу?

Доктор економічних наук, професор Зеновій-Михайло ЗАДОРОЖНИЙ:

1. Як трансформація читацьких практик сучасного споживача впливає на зміну бізнес-моделей видавничо-поліграфічного комплексу і як зміщення фокусу споживачів на електронні книги змінює точку беззбитковості для класичного видавничого проекту, за якого мінімального накладу друкованої книги поліграфічне виробництво взагалі залишається рентабельним?

2. Як управлінський облік друкарні має оцінювати ризики та збитки від псування матеріалів (папір, фарба) та простою обладнання в умовах нестабільного попиту на поліграфічні послуги?

Доктор економічних наук, професор Юлія БІЛА:

1. Як використання екологічних інтерактивних панелей управління та моніторингу вартості бракованих пластин допомагає оперативно контролювати й мінімізувати екологічні втрати безпосередньо на ділянці додрукарської підготовки?

Доктор економічних наук, професор Василь ДЕРІЙ:

1. Чому для вищого стратегічного керівництва є важливим структурування внутрішньої управлінської звітності саме за трьома рівнями управління та процесною специфікою?

Доктор економічних наук, професор Володимир МУРАВСЬКИЙ:

1. Ви пропонуєте модель обліку креативних етапів на основі методології поопераційного калькулювання витрат з урахуванням чинника часу (ТДАВС). Чому ви віддали перевагу саме модифікації, орієнтованій на час, а не класичному методу АВС?

2. Яким чином принципи «проекування під задану вартість» забезпечують архітектурну інтеграцію концепцій цільового калькулювання (Target-costing) та калькулювання витрат життєвого циклу (Lifecycle costing) у запропонованій вами моделі?

Доктор економічних наук, професор Ірина НАЗАРОВА:

1. Запропонована вами класифікаційно-функціональна система передбачає збереження базової моделі обліку. Якщо традиційний облік викривлює фінансову аналітику, чому ви не наполягаєте на тотальній заміні діючої інфраструктури на повноцінний наскрізний поопераційний облік?

Канд. екон. наук, доцент Павло ДЕНЧУК:

1. Одним із елементів новизни вашої роботи є показник ROI креативних витрат на креативні процеси. Як саме алгоритмічно пропонується

розраховувати цей показник і як облікова система може виміряти «економічну віддачу» від чисто творчого процесу?

Канд. екон. наук, доцент Світлана ЖУКЕВИЧ,

1. Які методи дозволили математично довести іррелевантність коливань собівартості готової продукції на рівні менше 0,01% та обґрунтувати недоцільність повної наскрізної перебудови облікової системи підприємства?

2. Яким чином використання інструментів маржинального аналізу та розрахованого вами показника віддачі від креативних інвестицій дозволяє менеджменту оцінити економічну ефективність випуску преміальних поліграфічних проєктів порівняно з масовими низькомаржинальними замовленнями?

Канд. екон. наук, доцент Інна МЕЛЬНИЧУК,

1. Поясніть детально, як практично впроваджено перехід від «виштовхування» (Push) до «витягування» (Pull) на ділянці дизайну та препресу?

Канд. екон. наук, доцент Ірина ОМЕЦІНСЬКА,

1. Ви представили пропозицію щодо автоматизації облікових процесів на основі цифрового стандарту JDF. Як практично пов'язати управлінський облік із виробничими системами через цей інструмент?

2. У дисертації ви обґрунтовуєте виділення дизайну та препресу як самостійних об'єктів обліку. Чому традиційного виокремлення їх як аналітичних статей у межах загальновиробничих витрат недостатньо для ефективного менеджменту?

Канд. екон. наук, доцент Наталія ПОЧИНОК,

1. Ви пропонуєте реструктуризацію процесів на засадах концепції Lean. Що таке "цифрове незавершене виробництво" на ділянці додрукарської підготовки і як розроблена вами Канбан-дошка допомагає його ліквідувати?

Канд. екон. наук, доцент Ростислав РОМАНІВ,

1. Ви пропонуєте дві базові форми документів, «План-фактний звіт витрат» та «Звіт про ефективність використання ресурсів». У чому полягає

відмінність їхнього аналітичного наповнення для бізнес-процесів "Дизайн" та "Препрес"?

Канд. екон. наук, доцент Світлана СИСЮК,

1. Що саме з результатів вашого дослідження було впроваджено в практику діяльності названих вами поліграфічних підприємств?

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету Семанюк Віта Зеновіївна (науковий керівник), зазначила, що Строчень А. І. виконав дисертаційну роботу під час навчання в аспірантурі у Західноукраїнському національному університеті на кафедрі обліку і оподаткування, повністю виконав освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», про що свідчить академічна довідка аспірантури.

Семанюк В. З. підтвердила високу актуальність теми дослідження, через необхідність ведення та розробки методик управлінського обліку бізнес-процесів Дизайну та Препресу в поліграфічному виробництві для досягнення стратегічних цілей підприємств та забезпечення їх стійкого розвитку в умовах сучасного ринкового середовища, та кардинальної зміни поліграфічних бізнес-моделей.

Дисертація Строченя А. І. виконана відповідно до плану наукових досліджень та розробок, які виконуються у Західноукраїнському національному університеті. Зокрема, у 2023-2024 роках – у виконанні держбюджетного прикладного дослідження «Домінанти управлінського обліку в умовах діджиталізації для забезпечення економічної безпеки України у воєнний і післявоєнний періоди» (державний реєстраційний номер 0123U101580); у 2023-2026 роках – науково-дослідної роботи, яка виконується професорсько-викладацьким персоналом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня в межах основного робочого часу кафедри обліку і оподаткування ЗУНУ на тему: «Розвиток системи бухгалтерського та

управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (0122U000927) – у розробці розділу «Бухгалтерський та управлінський облік витрат операційної й неопераційної діяльності як інформаційного джерела для управління підприємством»; у 2025 році – НДР, яка виконується професорсько-викладацьким персоналом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня в межах основного робочого часу кафедри архітектури та дизайну ЗУНУ на тему: «Національна ідентичність у контексті сучасної архітектури та дизайну» (0124U005010); у 2026 - держбюджетного прикладного дослідження «Цифровізація обліку в системі управління енергетичною та кібернетичною безпекою України у воєнний та поствоєнний періоди (0126U002206).

Дисертантом використано методологію наукових досліджень та низку наукових методів для вивчення особливостей бізнес-моделей поліграфії, бізнес-процесів поліграфічних компаній, формування рекомендацій щодо створення підсистеми управлінського обліку за бізнес-процесами дизайну та препресу з врахуванням галузевих та інноваційних особливостей галузі. Досягнутий результат дослідження доводить науково - обґрунтована структура виконаної наукової роботи.

Достовірність та обґрунтованість одержаних наукових результатів базується на ґрунтовному теоретичному аналізі та проведенні емпіричних досліджень на базі підприємств поліграфії, опрацювання широкого спектру наукової літератури в процесі наукового дослідження, що підтверджується низкою довідок про впровадження окремих результатів дослідження в практику роботи підприємств та навчальний процес.

Важливим аргументом завершеності наукового дослідження є наукові публікації за темою дисертації й апробація результатів на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Основні положення дисертації викладено у 14 наукових працях, із них: 4 публікації у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 10 матеріалів наукових форумів та конференцій.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у визначенні теоретико-методичних основ управлінського обліку бізнес-процесів дизайну та препресу поліграфічних підприємств в умовах цифровізації та індивідуалізації виробництва. Під час реалізації дослідження одержано результати, для яких характерна наукова новизна:

- обґрунтовано концептуальний поділ додрукарського циклу на два диференційовані об'єкти обліку: «Препрес» (центр витрат, орієнтований на управління технологічними ризиками та мінімізацію браку матеріалів) та «Дизайн» (автономний центр прибутку, що генерує інтелектуальну додану вартість). Доведено, що капіталізація праці дизайнера як створення довгострокового нематеріального активу у поєднанні з відмовою від пропорційних баз розподілу (що нівелюють інтелектуальну складову) дозволяє усунути інертність інформації та нівелювати приховану збитковість дрібних кастомізованих тиражів, забезпечуючи точність фінансової аналітики.

удосконалено:

- модель обліку та оцінки ефективності креативних етапів друкарського виробництва на основі методології калькулювання витрат за видами діяльності, орієнтованого на час (Time-Driven Activity-Based Costing), яка, на відміну від традиційного поопераційного калькулювання, усуває суб'єктивізм ручного розподілу витрат через впровадження жорстких вартісних ставок за одиницю часу для кожного задіяного ресурсу (дизайнерів, верстальників, софту, RIP-серверів та сховищ даних) у поєднанні з автоматизованими інструментами тайм-трекінгу для точного розрахунку собівартості цифрової комірки без людського чинника;

- методику кількісної оцінки віддачі творчої праці в поліграфії через обґрунтування показника ефективності витрат на креативні процеси, який алгоритмічно визначає співвідношення приросту ринкової ціни реалізації продукції або додаткових доходів від диференціації товару (впровадження смарт-пакування, AR-технологій) до сукупних витрат на його візуально-

структурну розробку, забезпечуючи зворотний зв'язок між креативом та фінансовим результатом підприємства;

– модель реструктуризації та оптимізації робочих потоків дизайну та препресу на засадах філософії ощадливого виробництва (Lean), що передбачає усунення комунікаційного хаосу, ліквідацію цифрового незавершеного виробництва через впровадження триетапної Канбан-дошки візуального менеджменту пріоритетів та підпорядкування додрукарського етапу системі роботи під керівництвом цеху-ритмозадавача за допомогою організації «оперативного буфера» готових форм СТР із жорстким лімітом ємності;

– інструментарій стратегічного управлінського обліку в поліграфії через комплексну архітектурну інтеграцію концепцій цільового калькулювання (Target-costing) та калькулювання за життєвим циклом (Lifecycle costing), яка дозволяє встановити жорсткий допустимий ліміт витрат на дизайн на передвиробничій стадії на основі принципу проектування під цільову вартість (Design-to-Cost) та накопичувати довгострокові інноваційні витрати протягом усього життєвого циклу проєкту для точного визначення його чистої теперішньої вартості;

– систему внутрішньої управлінської звітності друкарні шляхом її структурування за трьома рівнями управління (оперативний, тактичний, стратегічний) та процесною специфікою з розробкою прикладних форм звітних документів («План-фактний звіт витрат на дизайн видавничого проєкту» та «Звіт про ефективність використання ресурсів відділу дизайну»), які виступають інструментами раннього попередження відхилень до запуску витратомістких цехових стадій;

– класифікація витрат поліграфічних підприємств шляхом виходу за межі стандартної бухгалтерської структури та деталізації специфічних творчих витрат (дизайн, верстка, шрифти), препрес-технологічних витрат (кольорокорекція, цифрові кольоропроби, калібрування профілів за ISO

12647) та екологічних витрат (утилізація хімікатів, сертифікація FSC, ISO 14001) за всіма стадіями технологічного циклу;

– методика організації облікових робіт на ділянці додрукарської підготовки через обґрунтування п'ятиетапної моделі облікового процесу (локалізація прямих трудовитрат за графічними станціями, часовий тайм-трекінг, списання витрат на незавершене виробництво макетів, розподіл видатків допоміжних цифрових центрів та оцінка внутрішнього технічного браку форм);

обґрунтовано концептуальний зсув у поліграфічній індустрії, де під впливом діджиталізації, креативні етапи (дизайн і препрес) трансформуються з допоміжних технічних підрозділів у високотехнологічні маржинальні центри, що генерують інтелектуальну додану вартість. Це змінює парадигму сприйняття виробничого циклу, доводячи, що інтеграція систем електронної комерції

та «друку на вимогу» перетворює додрукарську підготовку на стратегічний актив, здатний забезпечити конкурентоспроможність та фінансову стійкість поліграфічного підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості безпосереднього використання розроблених положень, моделей та форм звітності для підвищення точності калькулювання собівартості, ліквідації операційного хаосу, оптимізації утилізації практичної потужності та підвищення маржинальності замовлень на вітчизняних поліграфічних підприємствах в умовах воєнного стану і ринкової нестабільності. Результати дослідження використовуються у навчальному процесі при розробці освітніх програм та підготовці матеріалів з курсів «Управлінський облік», «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» (довідка №126-28/1519.1 від 04 червня 2026 р. видана Західноукраїнським національним університетом). Управлінням стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради взято до уваги пропозиції щодо аналізу ринку поліграфії в Україні та світі, визначення тенденцій розвитку поліграфічного бізнесу та його вплив

на стан економіки в умовах інформатизації суспільства (Довідка №42/2 від 12 травня 2026 р.). Основні положення та пропозиції впроваджено у практичну діяльність ТОВ «Ваша друкарня» (Довідка №10 від 28.04.2026 р.); ТОВ «Ена Лтд» (Довідка №7/26 від 8.05.2026 р.); ТОВ «Студія друку» (Довідка №26/03-17 від 24 березня 2026 р.).

Загальний висновок. Дисертаційна робота Строценя Андрія Івановича «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є завершеним науковим дослідженням, що містить науково - обґрунтовані результати, щодо управлінського обліку витрат на дизайн і препрес в поліграфічному виробництві. Завершеність наукової роботи щодо дослідження управлінського обліку дизайну та пре пресу в поліграфії визначається наявністю обґрунтованих висновків та методик аналізу, моніторингу, обліку та оптимізації всіх аспектів діяльності поліграфічного бізнесу, що дозволяє досягти стратегічних цілей та успішно функціонувати на ринку.

Оскільки, за змістовними та формальними ознаками дисертаційна робота відповідає вимогам нормативно-правових документів, то може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Важливим аргументом завершеності наукового дослідження науковий керівник відзначив наукові публікації за темою дисертації й апробацію результатів на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Основні положення дисертації викладено у 14 наукових працях, із них: 4 публікації у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 10 матеріалів круглих столів та конференцій.

Науковий керівник Семанюк В.З. зробила висновок, що дисертаційна робота Строценя Андрія Івановича містить науково-обґрунтовані результати, які можуть бути застосовані в системі управлінського обліку поліграфічних підприємств. Оскільки, за змістовними та формальними ознаками

дисертаційна робота відповідає вимогам нормативно – правових документів, то може бути рекомендована до захисту на разовій спеціалізованій вченій раді для присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

4. ВИСТУПИЛИ:

Професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор Муравський Володимир Васильович (рецензент), який зазначив, що дисертація Строценка А.І. на тему: «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва» виконана на актуальну тему, відповідає змісту, повністю розкрита, належно оформлена та відповідає встановленим вимогам.

Заслужують на увагу пропозиції дисертанта щодо опису бізнес-процесів на поліграфічних підприємствах та розробки розширеної галузевої класифікації витрат з метою ведення управлінського обліку. У роботі, поряд із традиційними аналоговими моделями офсетного друку великих накладів, обґрунтовано виділено оперативні цифрові, гібридні та кастомізовані моделі («друк на вимогу»), оскільки сучасні друкарні інтегрують у своїй структурі як творчі процеси створення інтелектуальної доданої вартості, так і капіталомісткі цехові процеси промислового виробництва. Строценя А. І. довів важливість ролі управлінського обліку в механізмі створення достовірної інформації про специфічні додрукарські етапи, сформулював концепцію автономізації графічного дизайну та переддрукарської підготовки як двох самостійних об'єктів обліку й представив їх як окремі центри відповідальності (суб'єкти генерації прибутку та технологічного контролю).

У роботі деталізовано типові процеси додрукарського циклу та здійснено їхню архітектурну класифікацію, яка передбачає виділення, окрім стандартних виробничих стадій, специфічних художніх (розробка айдентики, купівля ліцензій на шрифти), препрес-технологічних (кольорокорекція, калібрування профілів) та екологічних процесів (утилізація хімікатів, сертифікація), що зумовлюють значні непрямі витрати у сучасній поліграфії. Дисертант розробив п'ятиетапну модель організації облікових робіт на ділянці додрукарської підготовки та описав етапи створення якісних процесних карт

для потреб управлінського обліку друкарень із впровадженням систем оперативного цифрового тайм-трекінгу (Toggl, Harvest, Clockify), візуальних Канбан-дошок та інструментів ощадливого виробництва (Lean).

Дисертаційна робота характеризується наявністю значної кількості опрацьованих літературних джерел, додатків, довідок про апробацію результатів дисертації.

Водночас у дисертації мають місце окремі недоліки та дискусійні положення, згруповані у таких напрямках:

1. Незважаючи на міждисциплінарний характер дослідження, що поєднує інструменти операційного менеджменту, графічного дизайну та цифрових технологій, здобувачу варто було чіткіше акцентувати саме на облікових аспектах. Доцільно було підкреслити, як саме унікальні технологічні особливості сучасного поліграфічного виробництва (наприклад, функціонування систем класу Web-to-Print чи використання важких RIP-серверів) безпосередньо трансформують внутрішню методику та архітектуру діючої облікової системи.

2. Орієнтація автора на детальний опис креативно-технологічних бізнес-процесів додрукарського етапу та Lean-реструктуризацію робочих потоків є надзвичайно цінною, проте лише фіксації інформації про них в системі управлінського обліку недостатньо для формування цілісної концепції управління.

3. Науково-методичний інструментарій, запропонований у третьому розділі, варто було б структурувати як алгоритм дій для фінансового директора/головного бухгалтера, а не лише як теоретичну модель.

Проф. Муравський В. В. зазначив, що наведені зауваження не знижують загального позитивного враження від дисертації Строценка Андрія Івановича, що дає можливість рекомендувати її на розгляд Вченої ради та подальшого захисту. В якості офіційних опонентів можна рекомендувати: д.е.н., професора, завідувача кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету Малюгу Наталію Михайлівну та к.е.н., доцента, доцента кафедри обліку та аналізу Національного університету «Львівська

політехніка» – Ясінську Аллу Іванівну, які є фахівцями з проблематики управлінського обліку і мають відповідні публікації.

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Омецінська Ірина Ярославівна (рецензент), яка зазначила, що актуальність теми дисертаційного дослідження аспіранта Строченя А.І. не викликає сумнівів, оскільки поліграфічні технології важливі для усіх сфер життя та економічної діяльності.

Ознайомлення з дисертаційною роботою, за словами Омецінської І. Я., дає можливість стверджувати про відповідність вимогам до такого типу робіт. Дисертантом опрацьовано в достатній мірі літературні джерела, офіційна інформація. Рецензентка відмітила вміння автора використовувати методичку наукових досліджень для вирішення актуальних питань, адже в роботі та під час презентації результатів здобувачем, спостерігається вільне володіння методами і прийомами управлінського обліку, виведено взаємозв'язки між явищами і процесами та їх співвідношення. Дисертаційна робота написана українською мовою з дотриманням наукового стилю, присутні посилання на першоджерела, термінологія є зрозумілою, значна кількість ілюстрованого матеріалу у вигляді схем, діаграм, таблиць доповнює текстову частину і полегшує її сприйняття.

Робота виконана на належному рівні, є самостійною, системною, завершеною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність. Мета дослідження досягнута, поставлені завдання вирішені.

Поряд з тим, Омецінська І. Я. висловила думку щодо можливостей удосконалення дослідження, а саме:

1). Пропонується підкреслити місце управлінського обліку в системі прийняття управлінських рішень;

2). У дисертаційному дослідженні недостатньо висвітлено питання інтеграції розробленого обліково-аналітичного інструментарію в існуючі на сучасних поліграфічних підприємствах цифрові системи управління виробництвом (ERP/MIS). Зокрема, доцільно було б конкретизувати механізм автоматизованого перенесення даних про часові та матеріальні витрати на

етапі препресу до системи управлінського обліку, що дозволило б нівелювати суб'єктивізм у розподілі непрямих витрат та підвищити оперативність прийняття рішень у сфері стратегічного менеджменту;

3). Автору доцільно уточнити, чи застосована розроблена методика управлінського обліку препрес-процесів виключно до великих поліграфічних підприємств, чи вона є універсальною для сегменту малого та середнього бізнесу.

Омецінська І.Я. зауважила, що її пропозиції носять дискусійний характер та не знижують загальної позитивної оцінки роботи і підсумувала, що дисертаційна робота за своїм змістом, завершеністю, достовірністю отриманих результатів, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 Облік і оподаткування. В якості офіційних опонентів по захисту дисертації запропонувала д.е.н., професора, завідувача кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету Малюгу Наталію Михайлівну та к.е.н., доцента, доцента кафедри обліку та аналізу Національного університету «Львівська політехніка» – Ясінську Аллу Іванівну, які є фахівцями з проблематики дисертації і мають відповідні публікації.

ВИСТУПИ ЗА ОБГОВОРЕНОЮ РОБОТОЮ.

В обговоренні дисертації взяли участь: професор кафедри обліку і оподаткування, д.е.н., професор Дерій В.А., який зазначив, що дисертаційна робота Строченя Андрія Івановича на тему «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва» є завершеною науковою працею, яка містить наукову новизну та має практичне значення. Обрана автором логіка наукових пошуків та подані найважливіші їх результати надають дисертації тих необхідних рис, які дають змогу кваліфікувати її як самостійне, послідовне, комплексне наукове дослідження.

Дерій В.А. відмітив, що оцінивши зміст дисертаційної роботи, можна говорити про її належний теоретичний рівень, що є результатом опрацювання і критичного аналізу значної кількості наукових праць вітчизняних і зарубіжних

економістів. Зважаючи на вищенаведене, дисертаційна робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 071 Облік і оподаткування.

Професор кафедри обліку і оподаткування, д.е.н., професор Крупка Я.Д., який відмітив актуальність теми дослідження, перспективність розвитку обраної галузі і важливості такого типу міждисциплінарних досліджень. Відмітивши доцільність процесного підходу в обраній галузі, зазначив, що доцільно посилити витратний підхід до оцінки бізнес-процесів, адже собівартість є основою для встановлення ціни продукту. Крупка Я.Д. наголосив, що дисертаційна робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент Сисюк С.В., яка підкреслила актуальність теми, можливість практичного застосування результатів дослідження та їх обґрунтованість. Сисюк С.В. зазначила, що робота містить обґрунтовані результати, відповідає усім вимогам до такого типу робіт і може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи дисертанта Строцень Андрія Івановича на тему «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати вченій раді університету прийняти висновок кафедри обліку і оподаткування та затвердити склад разової спеціалізованої ради із захисту дисертація Строцень Андрія Івановича

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації СТРОЦЕНЯ Андрія Івановича на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Дизайн і препрес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. У сучасних умовах глобалізації, стрімкого розвитку цифрових технологій та європейської інтеграції України особливої ваги набуває докорінна трансформація систем інформаційного забезпечення управління підприємствами. Ключовим чинником забезпечення довгострокової конкурентоспроможності суб'єктів господарювання стає впровадження інструментів управлінського обліку, здатних відображати реальну роль нематеріальних та креативних факторів у формуванні доданої вартості.

Сучасним еволюційним форматом постіндустріальної економіки та глобального ринку інформаційних продуктів є становлення концепцій Індустрії 4.0 та цифровізація систем управління, що вимагає переосмислення ролі нематеріальних активів та інтелектуального капіталу в забезпеченні довгострокових конкурентних переваг суб'єктів господарювання. Для підприємств видавничо-поліграфічної галузі такими визначальними процесами є дизайн та препрес-підготовка (додрукарська підготовка) видань, які закладають ринковий потенціал, якість та інноваційність кінцевого продукту ще до початку його безпосереднього тиражування.

Поліграфічна індустрія перебуває в одному з найскладніших інфраструктурних періодів своєї сучасної історії, переживаючи структурне звуження традиційного аналогового офсетного сегмента видавничої преси та стрімке зміщення попиту в бік оперативних цифрових технологій, масової кастомізації, екологізації та пакувального виробництва (Web-to-Print/Web-to-Pack, Variable Data Printing). В українському контексті зазначені процеси

ускладнені безпрецедентними макроекономічними шоками, безпековими ризиками, фізичним руйнуванням понад 40% сукупних індустріальних потужностей у прифронтових зонах та вимушеною просторовою релокацією підприємств, що загострює дилему пошуку внутрішніх джерел операційної ефективності й виживання галузі.

Оскільки в сучасній цифровій друкарні до 80% собівартості, загального терміну виконання замовлень та параметрів якості готового виробу закладаються ще на передвиробничій стадії, бізнес-процеси графічного дизайну та додрукарської підготовки (препресу) трансформувалися з допоміжних сервісних операцій у самостійні наукомісткі потоки створення цінності та головні «вузькі місця» всього технологічного ланцюжка.

Управління цими етапами ґрунтується на використанні облікової інформації, проте сфера її формування в межах чинних традиційних систем (абсорбційного, позамовного, нормативного калькулювання) є обмеженою та інертною. Безпідставне розмивання видатків на дизайн та препрес у складі загальноновиробничих накладних або адміністративних витрат призводить до викривлення фінансової аналітики та породжує деструктивний ефект «перехресного субсидування» замовлень, за якого прості накладні штучно переоцінюються, а складні високотехнологічні проекти – недооцінюються, поглинаючи до 90% неконтрольованого робочого часу.

Традиційні підходи до вітчизняної практики бухгалтерського обліку орієнтовані здебільшого на ретроспективне калькулювання прямих виробничих витрат, тоді як витрати на креативну складову найчастіше розглядаються як накладні, адміністративні чи загальногосподарські. Такий підхід зумовлює недооцінення фактичної собівартості окремих видів продукції, унеможлиблює точне ціноутворення та позбавляє керівництво дієвих інструментів для планування, моніторингу й оптимізації ресурсів на довиробничих стадіях. Наявні методичні підходи не враховують тривалості та специфіки життєвого циклу креативних інвестицій, що створює глибоку інформаційну прогалину між стратегічними цілями підприємства та

обліковими даними.

Потреба у формуванні новітньої «облікової філософії», орієнтованої на інтеграцію сучасних методів калькулювання (зокрема, калькулювання на основі діяльності – ABC, цільового калькулювання – target costing та калькулювання за життєвим циклом – lifecycle costing) у систему стратегічного менеджменту підприємств, зумовлює високий ступінь актуальності обраного напряму дослідження. Стратегічне відображення витрат на дизайн і препрес є необхідною передумовою для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень у сфері інновацій (зокрема, впровадження цифрових технологій автоматизації та інтерактивних елементів), мінімізації ринкових ризиків і зміцнення конкурентних переваг підприємств на національному та міжнародному ринках.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету:

– прикладної науково-дослідної теми, яка виконувалася за рахунок коштів державного бюджету на тему «Домінанти управлінського обліку в умовах діджиталізації для забезпечення економічної безпеки» (державний реєстраційний номер 0123U101580), де автором розроблялася методика оцінки витрат на дизайн і препрес в умовах діджиталізації;

– науково-дослідної теми «Розвиток системи бухгалтерського та управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (державний реєстраційний номер 0122U000927), де автором було запропоновано методикку управлінського обліку за бізнес-процесами поліграфії;

– у 2025 році – НДР, яка виконується професорсько-викладацьким персоналом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня в межах основного робочого часу кафедри архітектури та дизайну ЗУНУ на тему: «Національна ідентичність у контексті сучасної архітектури та дизайну» (0124U005010);

– у 2026 - держбюджетного прикладного дослідження «Цифровізація обліку в системі управління енергетичною та кібернетичною безпекою

України у воєнний та поствоєнний періоди (0126U002206).

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та методичних засад управлінського обліку витрат на дизайн і препрес як складової загальної системи управління підприємством, а також формування на цій основі цілісної та якісної інформаційної бази для прийняття ефективних довгострокових управлінських рішень. Для досягнення сформованої мети визначено сукупність завдань, які полягають у необхідності:

- проаналізувати сучасні макроекономічні тренди та технологічні зрушення в поліграфічному виробництві для визначення їхнього впливу на трансформацію архітектури бізнес-процесів.
- обґрунтувати доцільність автономізації графічного дизайну та препресу як самостійних наукомістких об'єктів обліку та окремих центрів відповідальності в операційній архітектурі друкарень;
- розробити галузеву класифікацію витрат поліграфічного виробництва на дизайн та препрес;
- сформувати модель організації облікових робіт на ділянці додрукарської підготовки на основі впровадження оперативного часового тайм-трекінгу;
- удосконалити методи управлінського обліку та оцінки ефективності креативно-технологічних етапів поліграфічного виробництва на основі методології калькулювання витрат за видами діяльності, орієнтованого на час;
- розробити методіку кількісної оцінки стратегічної віддачі творчої праці для забезпечення прямого зв'язку між інвестиціями в креативні процеси та фінансовими результатами підприємства
- удосконалити інструментарій стратегічного управління витратами через інтеграцію концепцій цільового та життєвого циклу калькулювання для забезпечення цільової маржинальності поліграфічних проектів ще на етапі їхнього проектування.

- розробити модель реструктуризації додрукарських процесів відповідно до концепції ощадливого виробництва та елімінацією операційних втрат у процесах дизайну і препресу;

- сформувати систему внутрішньої управлінської звітності друкарні за оперативним, тактичним та стратегічним рівнями управління з урахуванням специфіки творчої та технічної праці.

Об'єктом дослідження є процеси формування інформації про витрати на дизайн і препрес на підприємствах поліграфічної галузі в умовах модернізації виробничої інфраструктури та трансформації бізнес-процесів.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних положень управлінського обліку та внутрішньої управлінської звітності щодо бізнес-процесів дизайну та додрукарської підготовки на поліграфічних підприємствах.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

У дисертації запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає в узагальненні теоретичних положень та розробці науково обґрунтованих практичних результатів щодо створення та функціонування системи управлінського обліку витрат на дизайн і пре прес в поліграфічному виробництві. Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці й обґрунтуванні теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо організації управлінського обліку та звітності за бізнес-процесами дизайну і препресу відповідно до вимог цифровізації та ощадливого управління поліграфічними підприємствами. Під час реалізації дослідження одержано результати, для яких характерна наукова новизна:

вперше:

- розроблено модель обліку та оцінки ефективності креативних етапів друкарського виробництва на основі методології Time-Driven Activity-Based Costing (TDABC), яка, на відміну від традиційного поопераційного калькулювання, усуває суб'єктивізм ручного розподілу витрат через впровадження жорстких вартісних ставок за одиницю часу для кожного

здіяного ресурсу (дизайнерів, верстальників, софту, RIP-серверів та сховищ даних) у поєднанні з автоматизованими інструментами тайм-трекінгу для точного розрахунку собівартості цифрової комірки без людського чинника;

удосконалено:

– модель реструктуризації та оптимізації робочих потоків дизайну та препресу на засадах філософії Lean, що передбачає усунення комунікаційного хаосу, ліквідацію цифрового незавершеного виробництва через впровадження триетапної Канбан-дошки візуального менеджменту пріоритетів та підпорядкування додрукарського етапу системі роботи під керівництвом цеху-ритмозадавача за допомогою організації «супермаркету» готових форм СТР із жорстким лімітом ємності;

– методику кількісної оцінки стратегічної віддачі творчої праці в поліграфії через обґрунтування показника ROI креативних витрат, який алгоритмічно визначає співвідношення приросту ринкової ціни реалізації продукції або додаткових доходів від диференціації товару (впровадження смарт-пакування, AR-технологій) до сукупних витрат на його візуально-структурну розробку, забезпечуючи зворотний зв'язок між креативом та фінансовим результатом підприємства;

– інструментарій стратегічного обліку в поліграфії через комплексну архітектурну інтеграцію концепцій Target-costing та Lifecycle costing, яка дозволяє встановити жорсткий допустимий ліміт витрат на дизайн на передвиробничій стадії на основі принципу Design-to-Cost та накопичувати довгострокові інноваційні видатки протягом усього життєвого циклу проекту для точного визначення його чистої теперішньої вартості;

– систему внутрішньої управлінської звітності друкарні шляхом її структурування за трьома рівнями управління (оперативний, тактичний, стратегічний) та процесною специфікою з розробкою прикладних форм документів («План-фактний звіт витрат» та «Звіт про ефективність використання ресурсів»), які виступають інструментами раннього попередження відхилень до запуску капіталомістких цехових стадій;

– організаційно-технологічну схему автоматизації облікових процесів на додрукарському етапі у контексті поєднання управлінського обліку з виробничими інформаційними системами через цифровий стандарт JDF для фіксації параметрів замовлень у реальному часі, а також адаптацію блокчейн-технологій та смарт-контрактів для автоматичного підтвердження авторських прав і нарахування роялті за використання макетів;

одержали подальший розвиток:

– класифікаційно-функціональна система управлінського обліку витрат поліграфічного виробництва в частині архітектурної інтеграції класичних калькуляційних методик та стратегічних концепцій, що наочно структурує вектори трансформації облікових потоків залежно від специфічних інформаційних запитів менеджменту;

– галузева класифікація витрат поліграфічних підприємств шляхом виходу за межі стандартної бухгалтерської структури та деталізації специфічних художніх витрат (верстка, шрифти), препрес-технологічних видатків (кольорокорекція, цифрові кольоропроби, калібрування профілів за ISO 12647) та екологічних витрат (утилізація хімікатів, сертифікація FSC, ISO 14001) за всіма стадіями технологічного циклу;

– методика організації облікових робіт на ділянці додрукарської підготовки через обґрунтування п'ятиетапної моделі облікового процесу (локалізація прямих трудовитрат за станціями, часовий тайм-трекінг, списання витрат на незавершене виробництво макетів, розподіл видатків допоміжних цифрових центрів та оцінка внутрішнього технічного браку пластин);

– теоретичне обґрунтування застосування компромісних (гібридних) облікових моделей, за якого на основі математичного доведення іррелевантності коливань собівартості (менше 0,01%) підтверджено недоцільність тотальної заміни діючої облікової інфраструктури друкарень; обґрунтовано збереження простої абсорбційної моделі як базової з використанням інструментів поопераційного аналізу (ABC) як

комплементарного джерела інформації для локальних Kaizen-заходів у зонах «вузьких місць».

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на науково-практичних міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що містяться в дисертації, свідчить вдало підібрана методологічна основа дослідження та повнота опрацьованої інформаційної бази.

Практичне значення роботи. Отримані під час дослідження результати мають практичне значення, оскільки окремі з них були доведені до рівня методичних розробок та практичних рекомендацій, які можуть бути застосовані в діяльності підприємств поліграфії. Окремі пропозиції автора були прийняті до виконання та апробовані в практику діяльності:

– ТОВ «Ваша друкарня», де використано методику розробки карти бізнес-процесів «Дизайн» та «Препрес» з метою формування інформації про витрати на ці процеси у системі обліку, застосовано методику аналізу витрат на дизайн та препрес поліграфічного проекту на основі отриманої інформації, впроваджено комплекс методів облікового характеру щодо класифікації витрат в поліграфії, що дозволило покращити ефективність процесу прийняття управлінських рішень, попередження ризиків та досягнення конкурентних позицій на ринку (Довідка №10 від 28.04.2026 р.);

– ТОВ «Ена лтд», де впровадженні у фінансово-господарську діяльність класифікація витрат та опис бізнес-процесів дизайну і препресу, формування інформації для ухвалення управлінських рішень в розрізі витрат на дизайн і препрес, методи стратегічного обліку витрат на дизайн, що дозволяє формувати необхідну для управління інформацію в розрізі процесів дизайну та препресу, систематично відслідковувати їх динаміку, визначати критично

важливі поліграфічні проекти та удосконалювати систему обліку та управління підприємства (Довідка №7/26 від 8.05.2026 р.);

ТОВ «Студія друку», де прийнято до впровадження пропозиції щодо удосконалення класифікації витрат та створення карти бізнес-процесів «Дизайн» та «Препрес» з метою постійного покращення реалізації поліграфічних проектів, а використання результатів наукового дослідження дозволило удосконалити стратегію і тактику розвитку підприємства та забезпечити довготермінову конкурентоспроможність за трансформаційних і нестабільних ринкових умов функціонування бізнесу (Довідка №26/03-17 від 24 березня 2026 р.).

Окремі результати дисертаційного дослідження використовуються у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету при викладанні дисциплін: «Управлінський облік», «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» (довідка № 126-03/1011 від 10.06.2026 р.).

Управлінням стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради взято до уваги пропозиції щодо аналізу ринку поліграфії в Україні та світі, визначення тенденцій розвитку поліграфічного бізнесу та його вплив на стан економіки в умовах інформатизації суспільства та підтверджено потенціал до практичного впровадження пропозицій щодо класифікації та обліку витрат на дизайн та препрес у поліграфічному виробництві, а також методів оцінки ефективності цих витрат та можливості їх постійного покращення, які можуть бути використані в процесі формування інформаційних ресурсів для ухвалення управлінських рішень, а також при розробці стратегічних планів соціально-економічного розвитку області (Довідка №42/2 від 12 травня 2026 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Усі наукові результати, висновки та пропозиції, викладені у дисертації та винесені на захист, отримано автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи здобувача. Основні положення дисертації викладено у 14 наукових працях, із

них: 4 публікації у наукових фахових виданнях України категорії «Б», що зареєстровані в міжнародних наукометричних базах, 10 матеріалів круглих столів та конференцій. Загальний обсяг опублікованих праць становить 7,6 друк. арк. (особисто автору належить 6,45 друк. арк.), в тому числі наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації – 3,3 друк. арк., наукових праць апробаційного характеру – 4,3 друк. арк.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ **Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:**

1. Строцень А. Витрати поліграфічного виробництва: сучасна концепція класифікації в управлінському обліку. Вісник економіки. 2025. Вип. 2. С. 247–258. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2025.02.247> (1,2 д.а.).

2. Строцень А. Інноваційна модель обліку та оцінки ефективності креативних етапів друкарського виробництва. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, 2025. 1(11), 458–470. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-11-458-470> (1,1 д.а.).

3. Строцень А., Мазурик В. Стратегічний облік витрат на дизайн і препрес у забезпеченні ефективності управлінських рішень. Інноваційна економіка, Вип. 2, Червень 2025, с. 269-275, <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.2.30>. (0,8 д.а. / 0,6 д.а.; особистий внесок: теоретичне обґрунтування специфіки креативних витрат, адаптації стратегічних методів калькулювання та моделюванні карт взаємозв'язку між витратами на дизайн/препрес і конкурентними перевагами видавничих підприємств).

4. Строцень А. І. Управлінський облік витрат на дизайн та додрукарську підготовку в поліграфії. Вісник Економіки, №. 2, травень 2026, С. 107-117. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2026.02.107> (0,8 д.а.).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Строцень А. І. Системи управління поліграфічним бізнесом та їх інформаційні потреби. XX Міжнародна науково-практична конференція

молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації», 19 травня 2023 р. (м. Тернопіль) ЗУНУ. С.898-899 (0,15 д.а.).

6. Строцень А. І., Малецька Т. Є. Поняття економічної безпеки підприємства в обліку. Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 30 листопада 2023 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. С. 258-260 (0,25 д.а.).

7. Строцень А. І. Виклики в управлінському обліку підприємств поліграфії України в умовах турбулентності. VII Міжнародна науково-практична конференція «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» до 55-річчя кафедри обліку і оподаткування та до 85-річчя від дня народження доктора економічних наук, професора Литвина Богдана Мироновича. м.Тернопіль. 26-27 вересня 2024 р. С. 117-119 (0,2 д.а.).

8. Строцень А. І. Управлінський облік в поліграфічній промисловості: модернізація та інтеграція інформаційних технологій. Роль бухгалтерського обліку, аудиту та податкової політики у розбудові незалежної України на шляху до Європейського Союзу : зб. праць учасників III Міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 листоп. 2024 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2024. С. 515-519; DOI: <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.27925230.v3> (0,25 д.а.).

9. Строцень А. І. Управлінський облік витрат на підготовку та видання друкованої продукції в умовах сталого розвитку. Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 20 березня 2025 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. С. 108-110 (0,15 д.а.).

10. Строцень А. І. Витрати на дизайн у поліграфії : облікові аспекти та шляхи оптимізації. Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні : теорія, методологія, організація : збірник тез доповідей учасників XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. (28 березня 2025 р. м. Київ) Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2025. С. 85-88 (0,2 д.а.).

11. Строцень А. І. Управлінський облік витрат на дизайн у структурі видавничих проєктів. Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування: матеріали VIII міжнародної наук.-практ. конф. (27 травня 2025 р.). Волинський національний університет імені Лесі Українки. С.116-117 (0,15 д.а.).

12. Строцень А. І. Дизайн як об'єкт управлінського обліку та аналізу витрат у видавничій діяльності. XVII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством» (м. Луцьк, 24 травня 2025 р.) ЛНТУ 2025. С. 482-485 (0,15 д.а.).

13. Строцень А. І. Дизайн та тестування облікових моделей в поліграфії. Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (м. Тернопіль, 27 трав. 2025 р.). Ч. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С.301-304 (0,2 д.а.).

14. Строцень А. І. Особливості управлінського обліку витрат на дизайн у видавничій діяльності. Модерні фінанси: національна стійкість, безпека, інноваційне лідерство : матеріали III Міжнародного фінансового форуму (Тернопіль – Буковель, 13-17 травня 2026 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2026. С. 477-479 (0,3 д.а.).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Папінка Андрія Івановича на тему «Дизайн та пре прес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація результатів дисертації

Основні результати дослідження, викладені у дисертації, доповідалися, обговорювалися та одержали позитивну оцінку на 10 міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: XX Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток

України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.), XI Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем» (м.Кропивницький, 30 листопада 2023 р.), VII Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» до 55-річчя кафедри обліку і оподаткування та до 85-річчя від дня народження доктора економічних наук, професора Литвина Богдана Мироновича (м. Тернопіль. 26-27 вересня 2024 р.), III Міжнародній науково-практичній конференції «Роль бухгалтерського обліку, аудиту та податкової політики у розбудові незалежної України на шляху до Європейського Союзу» (м. Житомир 7-8 листоп. 2024 р.), IV Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі» (м. Чернігів, 20 березня 2025 р.), XXIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні : теорія, методологія, організація (м. Київ, 28 березня 2025 р.), XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством» (м. Луцьк, 24 травня 2025 р.), VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування» (м. Луцьк, 27 травня 2025 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів і молодих вчених «Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків» (м. Тернопіль, 27 трав. 2025 р.), III Міжнародного фінансового форуму «Модерні фінанси: національна стійкість, безпека, інноваційне лідерство» (Тернопіль – Буковель, 13-17 травня 2026 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою українською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено грамотно з використанням наукової фахової термінології.

**Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та
можливість подання до захисту.**

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових публікаціях, а також відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, кафедра обліку і оподаткування рекомендує подати дисертаційну роботу Строценка Андрія Івановича на тему «Дизайн та пре прес в системі управлінського обліку поліграфічного виробництва» на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Строценка Андрія Івановича та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

Пропонувати Вченій раді затвердити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

доктор економічних наук, професор Задорожний Зеновій-Михайло Васильович, завідувач кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Рецензенти:

доктор економічних наук, професор Муравський Володимир Васильович, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

кандидат економічних наук, доцент Омецінська Ірина Ярославівна, доцент кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного

університету

кандидат економічних наук, доцент Омецінська Ірина Ярославівна, доцент кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Опонентами:

доктор економічних наук, професор Малюга Наталія Михайлівна, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету

кандидат економічних наук, доцент Ясінська Алла Іванівна, доцент кафедри обліку та аналізу Національного університету «Львівська політехніка».

Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу до захисту.

Головуючий на засіданні:

професор кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнського національного університету
д.е.н., професор

Ірина НАЗАРОВА